

NAZJU JIDHOL BAHRI

—Ta' ALFIE GUILLAUMIER

MINN mindu halla l-wilga raba' li kellu missieru, Nazju tista' tghid li ma sab jahdem imkien. Dam jitmieraħ 'l hawn u 'l hinn ma nafx kemm u nitfa li hi nitfa xoghol ma setax isib. Kien žmien l-ghaks u n-nuqqas, u, għalhekk, il-ħtiega hašsha sewwa. Missieru webblu bosta drabi biex jerga' jmur jahdem mieghu bla ma rnexxielu. Kien xeba' jahdem minn sbieħ Alla sad-dlam. Dik il-hajja dejqitu u ried jibdilha.

Jum fost l-oħrajn lemaħ avviż imwaħħal ma' wiehed mill-kantunieri tal-Belt, li kienu jinħtiegu nies biex jidhlu bahrin. Għalkemm la missieru u lanqas hadd mill-familja tieghu qatt ma kienu bahrin, Nazju tħajjar u għamilha f'rasu jidhol.

Xi ġimgha wara mar quddiem missieru liebes ta' bahri. Għela wisq ix-xwejjah meta ra dan, u qallu li ma jdumx ma jisgħobbih fuq il-bieċa li għamel. U tabilhaqq li ma damx ma xeba'. Dik is-sikkatura dejqitu. Rajh ma kenitx f'idejh. Is-servizz kien jikkmandah u kien iġagħlu jorqod u jqum x'hin irid hu.

Fis ftakar fit-twissijiet ta' missieru u x-xoghol li kien halla mieghu. Ra kemm kien sewwa li jorqod u jqum x'hin irid. Ma' missieru kien jahbatha tajjeb għax kien ifissdu, imma fis-servizz m'hemmx logħob. Hin hin u xoghol xoghol. Imma la laħaq daħal x'seta' jagħmel? Kellu jibqa' hemm għall-ħames snin bid-debbus. Ma kellux tama li johrog ġaladarba laħaq ħarbex ismu.

Darba fettilu jiftaħ qalbu ma' missieru u wrieh għommtu. Feraħ ix-xwejjah meta ra lil ibnu ġigi fi kliemu.

"Jeħtieg naħsbuha sewwa, ibni", qallu wara li dam iħokk ilħitu qatigh.

Nazju kien jaf li x-xwejjah moħħu jilħaqlu u għalhekk ma qagħadx iħaqqaqha mieghu. Miel għal kliemu u sema' t-twissijiet tieghu.

"Hekk u hekk trid tagħmel, Naz'", qallu l-jum ta' wara. "Issa haddem moħħok int jekk tridhom jifgħuk 'il barra".

Ghoġbitu l-lehma ta' missieru lil Nazju u ma daħakx bil-ftit meta qagħad jaħseb fuq kemm kien se jkollu jagħmel ħrejjef mal-Fizzjal tiegħu. Imma d-dieqa li qabditu fis-servizz kienet se ġgāghlu jagħmel kollox.

L-ġhada mar fuq il-bastiment b'qalbu qawwija. Hsieb missieru ma kellux ifalli. Jekk jirnexxilu jilgħab il-parti tajba ma jmurx hażin.

Sab ix-xoqqa f'moxtha li kien hemm il-Fizzjal fuq il-gverta, qabad barmil u tefgħu l-baħar. Kien se jaqbad kannu tal-ħadid u jittfagħha wkoll li l-Fizzjal ma sibilx għalih u beda jgħajjat.

"Hemm x'int tagħmel, ja miġnun?"

"Qieghed narmi l-kaxxi tal-kartun ħżiena", wiegħbu dak bil-lajma bħallikieku ma ġara xejn.

"Dawk kaxxi tal-kartun!" qallu l-ieħor imdagħdagħ. "Inti rmejt barmil".

Nazju għamel ta' bir-ruħu nhasad. "Barmil?" qallu. "Mela ma hsibtx hażin li naqasni d-dawl".

Il-Fizzjal ma tax widen tiegħu u talli rema l-barmil weħel ġimġha ma jinżilx l-art. Għall-ewwel ma tantx mar tajjeb, iżda wara missieru wissieh.

"Naz, biex tgawdi trid tbatu. Hu kollox bis-sabar u ma jib-dielekx".

Il-hrafa tan-nuqqas ta' dawl baqa' sejjer biha kull fejn imur. Fuq il-bastiment ma kienx hemm min ma jafx li Nazju kien qieghed jagħma. Għamel ħmerijiet kemm felah u sal-Kaptan sar jaf. B'daqshekk hadd ma tefgħu 'l barra mis-servizz jonkella wegħduh li jgħbinuh. Hadd ma ħa għalih għax kulhadd kien jaf x'hobż jiekol.

Bil-fehma li jagħmel xi haġa eħrex li biha jkun jista' jasal għall-hsieb tiegħu, darba kien qieghed fuq il-gverta waqt id-drill meta ħareġ mil-linja tiegħu u baqa' miexi waħdu lejn naħa oħra. Il-Fizzjal fis-tilef sabru u reġa' għajjat miegħu u għamillu l-istess bħal meta rema l-barmil il-baħar. Imma Nazju ma qatax qalbu. Kien imzejjen b'karattru sod u b'hekk fehementu baqgħet qawwija. Hadd ma seta' jcaqalqu, jonkella jgāghlu jisna l-farsa li beda. Waħħalha f'rasu li bis-sewwa jew bid-dnewwa jirnexxilu zgur. Ta' kull darba missieru kien jagħmillu l-almu u jhegħgu biex ma jħallix kollox f'nofs leħja.

“Wisq nibža’ li jekk nibqa’ sejjer hekk jaslu biex igħodduni b’minniun minflok b’aghma”, qallu Nazju.

“Itlaqhom igħodduk biex iridu, ibni. L-aqwa li jittgħuk ‘il barra’”.

“Imma meta, missier?”

“Hu kollox bis-sabar”, kien iwiegħbu. “Sa fl-ahħar jixbghu u jaraw x’jagħmlu bik”.

Darba minnhom spiċċa mix-xogħol kmieni. Dar xi erba’ dawriet mat-toroq tal-Belt għax ma riedx jibqa’ sejjer id-dar. Dak in-nhar fettillu jibqa’ hemm — il-jum kien sabiħ u x-xemx tizreg. Iltaqa’ ma’ xi żewġt iħbieb mir-raħal u marru jieklu wara s-suq. Meta ħbiebu telqu u sab ruħu waħdu, thajjar imur it-talkies biex iqatta’ siegħa hemm fil-kwiet. Sab wieħed joghgħbu u dahal. Intefa’ f’rokna u qagħad jistenna li jitfi.

Ftit ‘il bogħod minnu nzerta kien hemm il-Fizzjal tiegħu li bħalu kien daħal biex jara *film*. Wieħed jista’ jahseb kif sar malli lemħu hemm bilqiegħda, mieles u jpejjep bħallikieku dawk il-farsi li għamel fis-servizz ta’ għama u mhux għama ma kienu xejn.

“Inqiegħdu jien”, qal bejnu u bejn ruħu, “u nurih li miegħi ma jiċċajtax”, u kif qal hekk hareġ minn loku bil-herra u resaq lejha.

Nazju nħasad għax ra li nqabad f’nassa. Qatt ma basar li kellu jsib lil Fizzjal tiegħu hemm ġew. Imma issa ma seta’ jagħmel xejn għajr li jara kif johrog minnha Bl-iċken kelma jitlef kollox.

“Isma’, Naz’”, qallu l-Fizzjal bi tbissima. Mela l-għomja jmorru *t-talkies*?” u tefa’ idejha fuq qaddu jistenna twegiba.

“Kif inhi din” għajjat Nazju mistagħġeb. “It-talkies? Mela din mhix il-karrozza tal-linja? Mela għalhekk ili nistenna hafna u m’hemmx li nitilqu!”

Daqs xahar wara Nazju ġie msejjaħ quddiem tliet sinjuri, fosthom tabib. Sarlu eżami bir-reqqa u għamlulu eżami kif imiss. Nazju għaraf iwiegħeb tajjeb u b’rihet hekk għaddewh ta’ aghma u tefgħuh ‘il barra.

Feraħ missieru għax giebha żewġ, iżda wisq iktar ibnu li tghallem jisma’ minnu.